

Kirjaston ja koulujen yhteistyötapaaminen

27.8.2025

MIKKELI

Mikkelin
seutukirjasto

Tervetuloa yhteistyötapaamiseen!

- 15.00 Pientä välipalaa, esillä uudehkoja lasten- ja nuortenkirjoja
- 15.15 Mikkelin seutukirjaston arki isossa kuvassa / kirjastopäällikkö Pia Kontio
- 15.30 Koulun arki, opetussuunnitelman tavoitteet ja koulu-kirjastoyhteistyö / Tulevaisuuden koulu ryhmän pj. Laura Rummukainen
- 15.45 Kirjastopolun arkea ja lukuvuodesta / informaatikko Eija Nevalainen & kirjastonhoitaja Jenni Kälviä
- 16.00 Keskustelua
- 16.15 Kirjallisuuspalveluja erilaisille lukijoille
- 16.25 Muita asioita
- 16.30 Päätös Mikkelin salissa. Kiinnostuneille kierros kirjaston työtiloissa.
- 16.45 Kirjastokierroksen päätös.

Mikkelin seutukirjaston arki isossa kuvassa

Pia Kontio, kirjastopäällikkö

Kirjaston ja koulujen yhteistyötapaaminen 27.8.2025

Kirjaston arkea määrittävät asiakirjat

- **Laki yleisistä kirjastoista (1492/2016).** Monipuoliset lakisääteiset tehtävät lukemisen edistämisestä tilojen tarjoamiseen. Lain tavoitteena on edistää väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin, edistää aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta jne.
- **Muut lait ja kansalliset asiakirjat** esim. Kansallinen lukutaitostrategia 2030
- **Kunnan strategia ja muut kunnan asiakirjat** esim. Yhdessä lukutaitoja tukemassa – Mikkelin kaupunginkirjaston ja koulujen yhteistyösuunnitelma
- **Mikkelin seutukirjaston kirjastosuunnitelma 2025-2029.** Suunnitelman painopisteet ovat:
 - Monipuoliset lukutaidot
 - Osaava ja hyvinvoiva henkilökunta
 - Kirjastotilat ja välineet
 - Näkyvä ja saavutettava kirjasto

Painopisteet näkyvät muun muassa kehittämishankkeissa:

 - Lukeva Mikkelä –hanke (lukutaitostrategia)
 - Työkaluja aikuisten lukutaitotyöhön Lumme-kirjastoissa -hanke
- **Muut asiakirjat** esim. Suomen kirjastoseuran Suositus yleisten kirjastojen lukutaitotyöstä

Mikkelin seutukirjasto

Tapahtumat sis.
Kirjastopolun
57 tilaisuutta,
joissa 1 579
osallistujaa

Vuoden 2024 toimintalukuja

Kokoelmat

313 000 kappaletta yhteensä

269 000 joista kirjoja

Tapahtumat

233 kirjaston järjestämää tapahtumaa

5916 joissa osallistujia

75 muiden järjestämää tapahtumaa

145 koulutustilaisuutta

3043 joissa osallistujia

Lainat

742 000 lainaa yhteensä

661 000 joista painettuja kirjoja

81 000 ääni- ja kuvataallenteita, lehtiä ja esineitä ym.

12 100 e-kirjalainaa

78 200 e-lehtien käyttökertaa

Toimintakulut

57,14 €/asukas

Aukiolotunnit

37 800 aukiolotuntia yhteensä

11 400 josta palvelu-
aukiolotunteja

24 300 omatoimi-
aukiolotunteja

Käynnit

413 000 käyntiä kirjastoissa

304 000 verkko-
käyntiä

Liikkuvat palvelut

61 pop up-
kirjastoa

Vuoden 2024 toimintaluvuissa on mukana myös Pertunmaa, joka poistui seutukirjastosta 1.1.2025.

Liikkuvat sis. kouluille 7
pop-up-kirjastoa ja 103
kirjakassitoimitusta

MIKKELI

Kirjastopolun tavoitteet, arki ja lukuvuosi

MIKKELI

Mikkelin
seutukirjasto

MIKKELI

Mikkelin
seutukirjasto

KIRJASTO
BIBLIOTEK
LIBRARY

Mikkelin koulujen
Kirjastopolku

kirjasto.mikkeli.fi/kirjastopolku/

Laaja-alainen osaaminen ja uudet lukutaidot

- L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen
- L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu
- L3 Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot
- **L4 Monilukutaito**
- L5 Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen
- L6 Työelämätaidot ja yrittäjyys
- L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen

Monilukutaito ja kirjaston erityisesti tukemat taidot

Peruslukutaito

- Kirjaston tehtävä: Lukemaan innostaminen
- Oppilas: Harrastaa lukemista omaksi ilokseen

Informaatiolukutaito

- Kirjaston tehtävä: Tiedonhankinnan ohjaus
- Oppilas: Osaa hakea, arvioida ja käyttää tietoa

Medialukutaito

- Kirjaston tehtävä: Mediakasvatus
- Oppilas: Tuntee medioita ja osaa tuottaa sisältöä niihin

- + Kirjastonkäyttö- ja TVT-aidot
- Välttämättömiä taitoja käytännössä ja em. taitojen kehittymiselle

Kirjastopolku lukuvuonna 2025-26

	Tavoite	Toteutus
Esiopetus	Tuntuma kirjastotaitoihin	Kaikki eskarit vierailevat yhteistyökirjastoissaan
1-luokka	Kirjaston peruskäyttö, kirjasto tiedonhankintapaikkana, lastenkirjallisuuteen tutustuminen	Ohjattu kirjastokäynti vain lähikirjastoissa, pääkirjastossa opettajalle tukimateriaalia
3-luokka	Lukemiseen innostuminen	Kirjavinkkaus etänä
5-luokka	Tiedonhankinnan ja tutkimuksen perusprosessiin tutustumista.	Ilmiöprojekti TAI kirjastosuunnistus yhteistyökirjastossa
7-luokka	Virikkeitä lukuharrastuksen monipuolistumiseen.	Kirjavinkkaus etänä tulossa.... Kirjailijavierailu
9-luokka	Tiedonhankinnan ja tutkimuksen perusprosessin harjoittelua. Eri lähdetyyppien ja hakuvälineiden haltuunotto. Tiedon eettisen käytön omaksuminen.	Tiedonhaun etätietoiskuja. Opettajan tueksi verkkomateriaali.

3-luokan etäkirjavinkkaukset

- Toteuttajana pitkän linjan kirjavinkkari Tarja Asikainen
- Vinkkausajat:
 - Ke 10.9. klo 10-10.40 ja klo 13.15-13.55 (viimeinen ilmoittautumispäivä 3.9.)
 - Ti 14.10. klo 10-10.40 ja klo 13.15-13.55 (viimeinen ilmoittautumispäivä 7.10.)
 - Pe 14.11. klo 10-10.40 ja klo 13.15-13.55 (viimeinen ilmoittautumispäivä 7.11.)
- Kokeilu: Lista vinkattavista kirjoista lähetetään vinkkauksiin ilmoittautuneille jo ennen vinkkauksia.

7-luokan etäkirjavinkkaukset

- Tulossa ainakin kevätlukukaudella, ehkä myös syksyllä
- Täydennyksenä Mirkan kirjailijavierailut

KIRJAILIJAVIERAILU

7.-9. LUOKKALAISILLE

Mirkka Auvinen on mikkeliäinen runoilija/kirjailija, joka työskentelee kirjastonhoitajana Mikkelin pääkirjastossa lasten- ja nuortenkirjallisuuden sekä sanataiteen parissa. Tällä hetkellä Auvinen työstää toista nuorille suunnattua runoteostaan. Edellinen tarinallinen runokokoelma "Chibu - kun silmäripsetkin putosivat" saavutti Savonia- ja Topelius- palkintoehdokkuuden.

Kirjailijavierailulla tutustutaan runokokoelman ja säeromaanin yhtäläisyyksiin ja eroavaisuuksiin. Samalla pohditaan, millaiset sanat ja kieli tuntuvat omilta ja miten kielellä leikittelyn avulla voi lisätä itseilmaisua. Auvinen kertoo myös, millaisia työkaluja ja -tapoja hän käyttää kirjoittaessaan runokokoelmaa.

Mahtuupa mukaan pari helppoa kirjoitusharjoitustakin, joiden myötä osallistujat voivat löytää itsestään runoilijan.

Kesto 45 minuuttia.

Kirjailijavierailu toteutetaan Taiken
Etelä-Savon taidetoimikunnan tuella.

Kirjailijavierailut etänä:

To 30.10. klo 10-10.45 (viim. ilm. 17.10.)

Ma 10.11. klo 13.15-14 (viim. ilm. 3.11.)

Ilmoittautuminen [Kirjastopolun lomakkeella](#)

5-luokan tiedonhankintatunnit

- Vaihtoehtoiset toteutukset:
 - Kirjastosuunnistus Seppo-mobiilipelinä tai paperilla ja kynällä.
 - Ilmiöprojekti, jossa tietoa haetaan kirjastosta omaa työtä varten
- Pohdittavaksi: Peruskoulun aikana ainoa lähiopetuksena toteutettava kirjastopolkukisisältö. Aika sovitaan jokaisen ryhmän kanssa erikseen. Miksi ihan kaikki opettajat eivät silti käytä tätä hyväksi?
- Kokeilu: Pääkirjaston yhteistyökouluille annettu alustavasti ihan tarkka vierailuaika suunnistukselle. Muistutellaan myös.
- Kysymys: Laitettaisiinko muistutukset myös kirjastoyhdyshenkilöille, olisitteko muistuttelun apuna?

9-luokan tiedonhaun tietoisikut

- Tietoisikussa kerrataan Lumme-verkkokirjaston käyttö tiedonhaun näkökulmasta, esimerkkinä kirjailijatieto.
- Ajankohdat
 - ke 19.11. klo 10-10.45 ja 13.15-14.00 (viimeinen ilmoittautumispäivä 12.11.)
 - pe 28.11. klo 10-10.45 ja 13.15-14.00 (viimeinen ilmoittautumispäivä 21.11.)
 - ti 20.1. klo 10-10.45 ja 13.15-14.00 (viimeinen ilmoittautumispäivä 13.1.)
- Tietoisikujen määrä & ajoitus?
- Kokeiltu joitakin lähitietoisikuja. Kiinnostavatko?
- ... vaikkei jokaiselle 9-luokalle pystytäkään pitämään?

Kirjastopolun osallistujatilastoa

Lukuvuosi	2021-2022			2022-2023			2023-2024			2024-2025		
Luokka-aste	Osall. ryhmiä	Potentiaal.	Prosentteina	Osall. ryhmiä	Potentiaal.	Prosentteina	Osall. ryhmiä	Potentiaal.	Prosentteina	Osall. ryhmiä	Potentiaal.	Prosentteina
Esiopetus	31	31	100	34	34	100	30	30	100	24	24	100
1-luokka												
3-luokka	24	26	92,3	11	27	40,7	23	27	85	12	25	48
5-luokka	23	30	76,7	25	27	92,6	18	27	66,7	18	26	69,2
7-luokka	21	26	80,8	21	28	75	16	26	61,5	5	28	17,9
9-luokka				14	28	50	5	27	18,5	8	32	25

LIKKUVAT KIRJASTOPALVELUT SYKSY 2025

Kirjastonhoitaja Jenni Kälviä

Kirjakassikuljetukset

- Teemakassien ja lukemistokassien kuljetukset Launialan, Lähemäen, Tuppuralan ja Rantakylän kouluille.
- Teemakassien tilauslomake löytyy Kirjastopolkusivustolta. Huom! Täytä lomakkeen kaikki kohdat.
- Tilaukset tulee tehdä kaksi viikkoa ennen kuljetuspäivää.

Kirjakassikuljetukset

- Kirjakassit toimitetaan kouluille kuljetuspäivinä aamupäivällä.
- Palautettavat kassit tulee olla ennalta sovitussa noutopaikassa (esim. opehuone) kuljetuspäivän aamulla klo 9 mennessä.
- Pyri palauttamaan kaikki kassissa olleet kirjat kerralla. Jos kirjoja puuttuu tai kirjoja on vaurioitunut, ilmoita tästä kassissa olevalla lomakkeella.
- Lomakkeella voit antaa muutakin palautetta kassin sisällöstä.

Kirjakassikuljetukset

Keskiviikkoisin:

- 17.9. (tilaukset viimeistään 3.9.)
- 15.10.. (tilaukset viimeistään 1.10.)
- 12.11.(tilaukset viimeistään 29.10.)
- 10.12. (tilaukset viimeistään 26.11.)

Pop up -kirjastot

- Pop up –kirjasto pidetään kaksi kertaa lukukaudessa Rantakylän koululla.
- Tänä lukuvuonna ekstrana Launialan koulu.

Kirjakassipalvelut ja lainaaminen

- Luokalle lainataan kirjat opettajan henkilökohtaisella Opekortilla
 - Opekortin saa käymällä kirjastossa, täyttämällä yhteisökorttilomakkeen ja esittämällä henkilötodistuksen.
- Lukemistokassit = kassi, jossa samaa kirjaa on 20-30 kpl:tta
 - Varataan itse Lumme-verkkokirjastossa
- Teemakassit = kassi, johon kootaan kirjoja opettajan toiveesta, esim. tietty aihepiiri tai kirjavinkkaukseen liittyviä kirjoja.
 - Tilataan Kirjastopolkusivustolta löytyvällä lomakkeella
- Kirjakassien monet käyttötavat

Muuta ohjelmaa viime lukuvuonna

- Kirjailijavierailut
 - 1-2-luokkalaisille 18.10. Silja Sillanpää (167 osallistujaa/ täysi sali)
 - 8-9-luokkalaisille 10.4. Päivi Lukkarila (40 osallistujaa / puolet salista)
- Mediataitoviikon Puppupajat 7- ja 9-luokkalaisille
 - Koordinoitu Sodan ja rauhan keskus Muistin pajojen kanssa
 - 13.2. (16 osallistujaa eli yksi paja / kolme tarjottiin)

Kirjailijavierailuista

- Vierailuja suunnitteilla taas kevääksi.
- Kysymys: Miten saadaan yläkoulut osallistumaan?
- Kysely: Ketä toivoisit vierailulle alakoululaisille (4. luokka) ja yläkoululaisille (8-luokka)? Toivoisitko lähi- vai etävierailua?

Lukudiplomi

- Kirjasto suosittelee Opetushallituksen Kunnari-lukudiplomia, joka sisältää laajan aineistovalikoiman; uusia kirjoja ja eri aineistolajeja.
- Ks. Kunnarista verkkosivuilta ja esitteestä

kunnarilukudiplomi.fi

Keskustellaan!

- Laura kysyi:
 - Mitä on koulun arki?
 - Mitkä ovat avaintavoitteeni ja miten kirjasto voi tukea niissä?
- Eija kysyi:
 - 5-luokasta: Miksi ihan kaikki opettajat eivät käytä lähiohjausta hyväksi?
 - 9-luokan tiedonhaun tietoisuista: milloin etätietoiskut, kiinnostavatko lähitoteutukset pk:ssa?
 - Kirjailijavierailuista: Miten saadaan yläkoulut osallistumaan?
- Miten lukemista voidaan tukea?
 - ... kännykättömät välitunnit
- Tiedotuksesta kouluille: sähköposti yhdyshenkilöille ok edelleen?
- Mitä muuta mielessä?

Kirjallisuuspalveluja erilaisille lukijoille

Katso muistilappu!

- [Lukemo](#) – Lastenkirjainstituutin ylläpitämä sivusto, joka esittelee uusimmat lasten- ja nuortenkirjat tietokirjoista kaunokirjallisuuteen
- [Sivupiiri](#) - Kirjasammon etusivu lasten- ja nuortenkirjallisuuteen
- [Celianet](#) – Saavutettavuuskirjasto Celian äänikirjapalvelu lukemisesteisille. Vaatii rekisteröitymisen.
- [Tarinasaalis](#)– Tarinasaalis on kokonaisuus, jossa kirjastolaiset vinkkaavat videolla valitsemiaan parhaita vuosittain ilmestyneitä lasten- ja nuortenkirjoja.
- [Lukuiloa suomeksi](#) – S2-kirjavinkkilista
- [Lukeminen – jokaisen oikeus](#) – Opas lukemisessa tukea tarvitsevien lasten ja nuorten lukemisen mahdollistamiseksi

Tapahtumia lapsille pääkirjastolla (ja muualla Mikkelissä)

- Vauvaviikko 22.-27.9. – vauva- ja pikkulapsiperheille
- Lapsiperheiden syysmyrsky 20.-26.10.
- YK:n lapsen oikeuksien päivä to 20.11. klo 16.30-18.30

Tapahtumia aikuisille pääkirjastolla

- Lukujuhlaa! Maria Laakson luento ”Muumit ja suuri tuhotulva – suuren tarinan alku” pe 12.9. klo 17-18
- Uusia lukupiirejä:
 - Roolipeliryhmä
 - Queer-lukupiiri
- Kysy kirjavinkki” – päivystyspiste kerran kuussa
- Kulttuurikahvilat kerran kuussa

- Kirjailijavieras Teija Rantoja ti 9.9. klo 17-18.30
- Tulossa myös: Wille Riekkinen, Harri Ahonen ja Silja-Elina Laitonen.

Lisää tapahtumia
osoitteissa:

→ kirjasto.mikkeli.fi

→ lumme.finna.fi

Kiitos palautteesta

- Palautelomakkeita
 - Kirjastopolkusivustolla
 - Mikkelin seutukirjaston kotisivulla kirjasto.mikkeli.fi
 - Lumme-verkkokirjastossa lumme.finna.fi

Kirjasto tutuksi opettajalle

- Voit pyytää opastusta kirjastoon itselle tai pienelle opettajaporukalle.
- Kirjasto tiedottaa koulun kirjastoyhdyshenkilön kautta. Ilmoita, jos yhdyshenkilö vaihtuu!

Kiitos osallistumisesta!

- Muistio tapaamisesta ja palautekeskustelusta lähetetään kirjastoyhdyshenkilöille ja se löytyy myös Kirjastopolkusivustolta

Tervetuloa
työhuonekierrokselle!

Lähtö Mikkeli-salin ovelta, opastajana
Markku.

kirjasto.mikkeli.fi/kirjastopolku